

ПРЕС КЛИПИНГ

3. март 2014.

НАСЛОВИ

Због забране запошљавања вртићима прети затварање; (стр.2)

Факултетима прети блокада због забране запошљавања; (стр.3)

(Не)оправдани страх од уласка страних инвеститора; (стр.4)

Како је могуће живети без плате дуже од две године; (стр.6)

<http://www.blic.rs/Vesti/Drustvo/446646/Zbog-zabrane-zaposljavanja-vrticima-preti-zatvaranje>

Због забране запошљавања вртићима прети затварање

Танјуг

Предшколској установи "Бамби" из Параћина, у чијем су саставу четири вртића са 620 деце у 32 васпитне групе, прети затварање због недостатка радника и забране запошљавања, изјавила је директор те установе Ивана Михајловић.

Због примене Уредбе и новог Закона о буџетском систему, који су усвојени у децембру, од 1. марта у "Бамбију" не ради 50 радника.

- Упутили смо захтев, преко скупштине општине, Министарству финансија да нам дозволи пријем у стални радни однос 40 радника, али нисмо добили одговор иако је рок био 25. фебруар. "Бамби" има 144 запослених, 98 у сталном радном односу, немамо вишка, сви су у оквиру норматива и они стално запослени и они на одређено време. Радиле смо тако, имали много радника на одређено време, да би уштедели и сада смо кажњени - објаснила је Михајловић на конференцији за новинаре.

Михајловићева је оценила да су Закон и уредба "донети неодговорно, није се мислило како их спровести, а исти проблем има већина вртића у Србији.

- Како сутра, првог радног дана у марту, организовати посао без довољно радника - упитала је Михајловић и истакла да је безбедност деце на првом месту.

Пријем деце у вртиће не сме бити угрожен, а ни рад са предшколским групама - истакла је она.

У вртићима "Бамбија" 350 деце у граду и селима похађа предшколски програм.

Факултетима прети блокада због забране запошљавања

Тањуг

Факултетима Универзитета у Београду (УБ) прети блокада или ће морати свесно да праве прекршаје, јер надлежни до почетка марта нису одговорили шта ће бити са око 2.000 професора, сарадника ангажованих по уговорима, након измена закона о буџетском систему који ограничава број запослених на одређено време.

Према речима проректора за финансије УБ Миодрага Поповића, Министарству финансија поднели су на сагласност око 2.000 оваквих уговора и рок за одговор требало је да буде до краја фебруара.

- Практично, од 1. марта нам је блокиран рад или смо у прекршају, за шта су врло озбиљне казне - рекао је Поповић Тањугу и указао да су на факултетима незадовољни изменама закона који ограничава број запослених ангажованих на одређено време на десет одсто од броја оних који су запослени на неодређено.

Он подсећа да је одређени број професора на једном факултету стално запослен, а по уговору раде на другој високошколској установи.

Има пуно сарадника из института који су по уговору ангажовани у извођењу докторске наставе, који такође или више не могу бити ангажовани или ће факултет кршити закон.

Овим решењем је погођено пуно асистената на факултетима који су ангажовани са клиника, што значи да медицински факултети остају без асистената, рекао је проф. Поповић.

Закон је, како каже, био усмерен на ограничење администрације, међутим факултетима је ограничио основну активност и не може нормално да се држи настава.

Поповић је навео да су у разговорима са надлежнима неколико пута покушавали да објасне и укажу на лоше последице забране запошљавања у јавном сектору.

Добили смо усмено обећање да ће водити рачуна о специфичности факултета, међутим до краја ове радне недеље није стигла никаква писмена одлука, рекао је проф. Поповић.

На Универзитету нису задовољни ни солидарним порезом па очекују много од одлуке Уставног суда о иницијативи за оцену уставности његовог увођења, коју су 19. фебруара поднела тројица професора београдског Правног факултета.

Међу њима је проф. др Миодраг Јовановић који је Тањугу рекао да су у иницијативи тражили да суд пре одлуке донесе привремену меру обуставе примене овог закона.

Он истиче да је незахвално предвиђати у ком року би суд могао да реагује и да подносиоци нису имали намеру да иницијативу сместе у контекст изборне кампање.

Постоји онлајн подршка иницијативи коју је према Јовановићевим речима потписало око 3.000 људи, углавном професора, лекара, судија, уметника...

На универзитету се већ виде последице тог намета пре свега када је реч о учешћу у пројектима и издавачкој делатности високошколских установа. Одређени број професора најавио је да своје књиге више неће издавати преко факултета, како би избегли опорезивање ауторских хонорара.

http://www.danas.rs/dodaci/biznis/neopravdani_strah_od_ulaska_stranih_investitora.27.html?news_id=277190

Најављена докапитализација одбрамбене индустрије изазвала опречне ставове представника синдиката и стручне јавности

(Не)оправдани страх од уласка страних инвеститора

АУТОР: ЗОРАН РАДОВАНОВИЋ

Синдикалне организације Заставе Оружја из Крагујевца, Првог партизана из Ужица и Прве искре из Барича успротивиле су се најављеној делимичној приватизацији (докапитализацији) предузећа домаће одбрамбене индустрије, односно продаји 49 одсто капитала српских војних фабрика иностраним улагачима.

Представници синдиката процењују да би то могло да има „кобне последице“ за будућност тих фирми, али и за безбедност земље. Синдикати три од шест најзначајнијих домаћих војних фабрика позивају се на информацију Управе за одбрамбене технологије Министарства одбране која је најавила могућност да странци постану власници до 49 одсто капитала предузећа одбрамбене индустрије Србије (ОИС) кроз улагања у њихове технолошке и производне процесе. Такав начин продаје капитала предузећа ОИС најављен је, појашњавају синдикалци, нацртом новог закона о наоружању и војној опреми. Они замеру што нацрт закона није стављен на увид пословодствима и синдикалним организација предузећа одбрамбене индустрије, упркос чињеници да није регулисан статус друштвеног капитала који у појединим војним фабрикама премашује и 30 одсто укупног капитала у фирмама наменске производње. Државно узурпирање друштвеног капитала приликом формирања управљачких органа у војним фабрикама не говори, сматрају у синдикатима, о добрим намерама и искреној бризи Министарства одбране за будућност предузећа одбрамбене индустрије.

У заједничком саопштењу синдикалних организација Заставе Оружја, Првог партизана и Прве искре указују се на чињеницу да су готово сва предузећа одбрамбене индустрије нето извозници, што значи да у великој мери за добављаче ангажују домаће фабрике из различитих области, почев од обојене металургије, преко електронске, машинске, гумарске и дрвне, до хемијске индустрије и других привредних грана. Војне фабрике су, уз то, највећи потрошачи стратешких сировина, а у свом развоју и производњи користе широк спектар лабораторијских услуга за различита испитивања, као и оптичке полигоне. И што је посебно важно, већина предузећа из ове групације има осигуран пласман својих производа, због велике потражње на иностраном тржишту за наоружањем и војном опремом. Председник Синдиката Заставе Оружја Драган Илић појашњава за Данас да су синдикалне организације домаћих војних фабрика, средином прошле године из Управе за одбрамбене технологије Министарства одбране добиле званичну информацију да се ради на изради новог закона о наоружању и војној опреми (НВО), којим ће бити дефинисан положај одбрамбене индустрије, и који ће омогућити учешће страних улагача у капиталу предузећа наменске производње до висине од 49 одсто, са интенцијом да државни капитал у њима остане доминантан.

- Обавештени смо и да је радна верзија новог закона о НВО урађена и да следи његово усаглашавање унутар Министарства одбране, али се нигде не помиње да би ту радну верзију требало доставити и пословодствима и синдикалним организацијама војних фабрика на разматрање и стављање евентуалних примедба. Према нашој процени, нови закон о НВО могао би да уђе у скупштинску процедуру одмах после парламентарних избора, односно одмах после конституисања новог скупштинског сазива и избора нове републичке владе. У сваком случају ми смо против усвајања тог документа - каже Илић.

Треба подсетити да ово није прва иницијатива са оваквим садржајем. Напротив, 2008. на јавној расправи нашао се предлог закона о одбрамбеној индустрији, којим је, између осталог, била предвиђена и могућност продаје капитала српских војних фабрика иностраним компанијама. У то време је као могући стратешки партнер Заставине фабрике оружја помињана америчка компанија Ценерал дајнамикс. Тај предлог закона је, међутим, изненада повучен, уз образложење да је реч о радној верзији која није намењена широј јавности. Почетком минуле деценије, прецизније 2002. године, била је покренута иницијатива о подели појединих фабрика на делове са војним и цивилним програмима, при чему би ови други били понуђени потенцијалним купцима, али ни та иницијатива никада није заживела.

За разлику од синдикалаца у делу стручне јавности може се чути мишљење да је делимична приватизација, односно докапитализација предузећа војне индустрије можда најбољи, ако не и једини, начин за техничко-технолошко осавремењавање војних фабрика, што би им, на дужи рок, обезбедило конкурентност на светском тржишту. Доскорашњи генерални директор Заставе Оружја Драгољуб Грујовић, који слови за једног од најбољих домаћих стручњака и познавалаца српске и светске војне индустрије (довео је 2006. Ремингтон у Србију и обновио извоз Заставиног оружја у Америку), тврди да техничко-технолошко заостајање није заобишло ни одбрамбену индустрију.

- Додатне инвестиције су, дакле, неопходне како би се предузећа наменске производње оспособила за бржи развој и како би, захваљујући савременој технологији, пословала са пристојнијим профитима. Сумњам да би држава, која је већински власник шест најзначајнијих војних фабрика, могла да обезбеди финансијску консолидацију одбрамбене индустрије, коју чине и друге фирме из области наменске производње. Због тога је докапитализација један од начина не само за опоравак војне индустрије већ и за њену експанзију на домаћем и светском тржишту. Ипак, улагања домаћих или иностраних инвеститора у војне фабрике морала би да

буду под надзором Владе Србије, јер не би требало дозволити промену производних програма. Уколико би држава задржала већински пакет, онда би имала пресудну улогу у стратегији развоја предузећа - истиче Грујовић.

Наш саговорник подсећа и на могућност да се докапитализација предузећа наменске производње реализује приватизацијом, те да се војне фабрике у целости уступе новим власницима. У том случају би, сматра Грујовић, требало дати домаћем капиталу, уз задржавање тзв. златне акције за државу, којом би се обезбедио континуитет развоја борбених средстава за потребе оружаних снага земље.

И некадашњи члан Управног одбора Заставе Оружја Влада Вучковић слаже се са констатацијом да је докапитализација фабрика одбрамбене индустрије неопходна. И то кроз улагања иностраних инвеститора.

Како то раде друге државе

- Русија је своја предузећа из области наоружања и муниције препустила домаћем капиталу, уз задржавање права државе да утиче на развој борбених средстава неопходних за одбрану земљу. Руска држава, наиме, наручује и финансира развој таквих борбених средстава и опреме. На Западу су готово све војне фирме у приватном власништву, али већина њих ужива и подршку државе, било да је реч о средствима из буџета, или о поруцбинама одређених борбених средстава, што им омогућава да профитабилно послују - коментарише за Данас Драгољуб Грујовић, доскорашњи генерални директор Заставе Оружја.

Иностране инвестиције као императив

- Иностране инвестиције у војној индустрији Србије су нужност зато што држава нема новца да финансира техничко-технолошки развој тих фабрика, као и њихов опстанак на светском тржишту. С друге стране, инострани капитал је неопходан и због позиције на светском тржишту која ће све више да зависи и од порекла тог капитала, односно да ли смо, као држава, део евроатлантских, или неких других интеграција - тврди Влада Вучковић, некадашњи члан Управног одбора Заставе Оружја.

НОВИ МАГАЗИН

<http://www.novimagazin.rs/ekonomija/kako-je-moguce-ziveti-bez-plate-due-od-dve-godine>

Како је могуће живети без плате дуже од две године

Штрајкови и повремени протести у којима је блокада саобраћајница главни аргумент све су чешћи у Србији. Радници фирми у којима се не деле плате више немају други начин да скрену пажњу на проблеме, а од када су расписани избори, све је већи број запослених у државним фирмама који се надају да ће бар у овом тренутку успети да изнуде нешто. Макар и обећања.

То што је у Србији могуће да радите и да за свој рад не примате плату, и то не месец или два, него годинама, један је од преседана, а држава која би такве послодавце морала да санкционише, не само да нема увид у податке о томе колико је фирми „заборавило“ ту обавезу, већ је и сама склона да као власник не плаћа своје раднике, пише Данас.

Један од бројних примера је ужичко предузеће „24. септембар“, које је у реструктурирању, чији је стопостотни власник држава, а 125 запослених није примило 28 плата. Транзицијски ребус о томе како је могуће живети без зарада и по неколико година, Данас је покушао да реши у разговору са радницима који тврде да свакодневно одлазе на посао, да раде, али не примају плате.

Радници тог ужичког предузећа уместо зараде, добијали су месечно по десетак хиљада динара, иако је за трошкове четворочлане породице потребно много, много више.

„Сналазимо се како знамо и унемо“, кажу радници који, ваљда, из страха од последица не желе да се говоре под пуним именом и презименом. Тако запослени који се представио као Рајо, каже да у фабрици ради 14 година, али да „не живи од плате, јер у родитељској кући не плаћа станарину“.

“Ово је страшно. Ми смо државно предузеће, а та иста држава нам не исплаћује плате. Ако је помогла свима, надам се да ће ваљда помоћи и нама. Нисам ожењен, имам оца и мајку. Сналазим се, али страшно је, страшно... Бавим се мало пољопривредом, имамо малине, помало радим на црно као што раде сви у Србији...”, каже Војо који у „24. септембру“ ради 12 година.

Милица, која је у тој фирми 33 године и има породицу, жали се да је од неисплаћених зарада већи проблем то што држава не мисли о тим радницима, и то годинама, иако је стопостотни власник.

“Само обећавају. Радницима се месечно подели по 5.000 динара. Они се томе радују, то знам пошто радим у финансијској служби. Кад то треба да се исплати, телефони само звоне и питају ме кад ће. Једва чекају да добију и ту црквицу. То ко није доживео, не може да зна, али како успевамо да живимо, ја то стварно не знам”, јада се она.

Ништа боља ситуација није ни у Крагујевцу, где су од више фирми у реструктурирању запослени Аутосаобраћаја убедљиво у најлошијем положају. И у том предузећу држава је већински власник, а радници се налазе у генералном штрајку још од 16. октобра. Предузеће им дугује 12 зарада, здравствене књижице им месецима нису оверене, стаж им није повезан ко зна од када, а надлежни државни органи им, уместо решења за недаће у којима су, нуде за сада само обећања.

“Плату нисам примио од априла прошле године, али супруга ради у приватној продавници, зарађује 16.000 динара месечно. Од тога живимо. Имам двоје деце, син је ученик осмог разреда, а ћерка студенткиња треће године Економског факултета у Крагујевцу. Само моја породица и ја знамо како преживљавамо, пошто од женине плате морамо да дамо за струју, воду и огрев, а морамо и да се обучемо и нешто да једемо. Волео бих да они који воде ове земљу пробају барем један месец да проживе на начин на који живи моја породица. Најгоре је, међутим, што не видим никакав излаз из овог безнађа”, прича за Данас радник Аутосаобраћаја Дејан Јанковић.

Његов колега Јеремија Дишовић каже да живи у породици са сином, снахом и унуком.

„Заборавио сам кад сам примио последњу плату, а у кући само још син ради, па ме он и издржава. Срамота ме је, али шта ћу... Срамота ме је и што кредит не могу да враћам. Имам месечну рату од 85 евра на кредит који сам подигао док је Аутосаобраћај како - тако радио. Сад кад је „пукао“ начисто, не могу да га враћам. Банка за сада има разумевања, а докад ће, не знам“, каже Дишовић.

Истиче да у Аутосаобраћају, који плате није поделио од априла прошле године, раде и брачни парови који имају децу, и за које зна да немају никакве друге изворе прихода. „Не знам шта ти

људи раде и од чега издржавају децу. Кад помислим на њих, не смем да кукам над својом судбином“, додаје Дишовић.

Много наде немају ни Зрењанинци који су остали без посла. Ивица Барачков, бивши радник Шинвоза, са тим проблемом бори се десет година.

“Радио сам као мајстор. За пензију још нисам, а шансу да се запослим немам, уверио сам се покушавајући да нађем било какав посао. У међувремену је и жена остала без сталног радног места, тако да су се наше муке увећале. Страшно нам је. Радим сезонске послове, чистим снег, орезујем дрвеће, зидам, помажем на градилиштима, радим у воћњацима и у градском расаднику, када је сезона. У последње време почео сам да тргујем половним стварима. Немам никакву сигурност нити знам шта ме сутра чека”, каже Барачков.

Бивша службеница Агробанке Душица Шкипина, готово две године по одласку те банке у стечај, не успева да нађе нови посао.

“Нас четворо службеника у зрењанинској филијали је послато кућама. Ниједног тренутка нисмо знали шта ће се десити, стално смо ишли на усавршавања а испало је да наша знања никоме не требају. Добили смо отпремнине а од обећања да би можда могла да нас преузме Поштанска штедионица није било ништа. За нас нема ни посла, нити било каквих изгледа. Нисмо ничија брига, нити се било ко за нас као раднике интересује, да не спомињем то да никога не занима како уопште живимо. Дочекала сам да ме после 27 година рада и са 50 година живота издржавају син и родитељи пензионери. Ето како ми је. А моја сестра је прошла још горе, остала је без посла у Развојној банци, отказ је добио и њен супруг а издржавају троје ђака и студената”, говори Шкипина.

извор: Данас